

Dosarul nr. 2ra-1328/20
2ra-18/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud. S. Dimitriu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.L. Bulgac, V. Buhnaci, V. Sîrbu)

DECIZIE

28 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Mariana Pitic
Ion Guzun
Galina Stratulat

examinând recursurile declarate de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” și de Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” împotriva Asociației Obștești „Asociația Drepturi de Autor și Conexa” cu privire la încasarea remunerației de autor și conexa, repararea prejudiciului moral și cererea de chemare în judecată a intervenientului principal Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright”, formulată în cadrul cererii de chemare în judecată depusă de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” împotriva Asociației Obștești „Asociația Drepturi de Autor și Conexa” cu privire la încasarea remunerației, încasarea dobânzii de întârziere, repararea prejudiciului moral cauzat și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 17 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 08 septembrie 2014, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” (ANPCI) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Asociației Obștești „Asociația Drepturi de Autor și Conexa” (AsDac) solicitând încasarea forțată de la Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexa” sumele colectate cu titlu de remunerație de autor și conexa în perioada 01 ianuarie 2014-31 august 2014 în sumă de 3000000 de lei, compensarea de către pârât a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, în data de 21 octombrie 2011, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova (AGEPI), conform art. 48 din Legea nr. 139 din 2 iulie 2010 privind dreptul de autor și drepturile conexa, i-a avizat cu drept de a activa în calitate de organizație de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și conexa ale autorilor, interpreților,

producătorilor de fonograme și organizațiilor de difuziune. La 12 ianuarie 2012, Agenția de Stat Pentru Proprietatea Intelectuală a emis decizia nr. 1/57 de avizare, în calitate de organizație de gestiune colectivă, care a fost publicată în Monitorul Oficial al RM din 20 ianuarie 2012 (nr. 16-18).

Totodată, a menționat că AGEPI i-a avizat în calitate de organizație de gestiune colectivă pentru toate categoriile de drepturi de autor și conexe existente și pentru toate genurile de activitate care presupun utilizarea lor. Legalitatea avizării a fost irevocabil confirmată de Curtea Supremă de Justiție la 12 septembrie 2012.

Reclamantul a afirmat că, în temeiul art. 35 din Legea nr. 293-XIII din 23 noiembrie 1994 privind dreptul de autor și drepturile conexe, la 14 decembrie 2010, AGEPI a eliberat Asociației Obștești „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” un certificat, prin care a fost desemnată să elibereze beneficiarilor licențe pe teritoriul Republicii Moldova pentru valorificarea obiectelor drepturilor de autor și a drepturilor conexe ale interpreților, pe un termen de doi ani, 1 august 2010 - 31 iulie 2012. Însă la data de 02 iulie 2010 a fost adoptată Legea nr. 139 privind dreptul de autor și drepturile conexe, în vigoare din 01 ianuarie 2011 și odată cu adoptarea legii noi, Legea nr. 293-XIII din 23 noiembrie 1994 a fost abrogată. Concomitent, a fost anulat și certificatul acordat Asociației Obștești „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” de către AGEPI. Or, acest fapt este prevăzut expres în art. 70 din Legea nr. 139 din 2 iulie 2010, care nu presupune măsuri de validitate și prolongare a certificatelor, emise în temeiul Legii nr. 293-XIII din 23 noiembrie 1994. Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” a continuat în mod ilegal activitatea de gestiune colectivă a drepturilor de autor și conexe, eliberând în continuare utilizatorilor acestor drepturi licențe și încasând remunerația de autor, atât în baza licențelor noi eliberate, cât și în baza licențelor eliberate anterior.

În data de 05 decembrie 2012, AGEPI a emis decizia nr. 2/2146 de avizare a Asociației Obștești „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” pentru gestiunea unor categorii restrânse de drepturi de autor și conexe (de exemplu: Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” nu este în drept să încaseze de la posturile de radio și TV remunerație de autor pentru comunicarea în public a operelor și obiectelor de drepturi conexe), publicată în Monitorul Oficial din 11 decembrie 2012. AGEPI nu a eliberat Asociației Obștești „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” avizul său. Însă la data de 12 decembrie 2012, Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” a plasat pe site-ul său un anunț către titularii de drepturi și utilizatorii de opere prin care anunța despre faptul emiterii de către Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” a licențelor extinse. Astfel, pe parcursul anului 2013 și Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” a colectat și colectează remunerația de autor și conexe pentru toate categoriile integral și extins.

La 20 septembrie 2013, AGEPI conștientizând faptul ilegalității deciziei nr. 2/2146 din 05 decembrie 2012, a emis o noua decizie nr. 3/1566, abrogând decizia nr. 2/2146 din 05 decembrie 2012, care la fel este ilegală și contestată în instanțele de judecată, deoarece a fost emisă cu încălcare a patru legi și unei hotărâri definitive și irevocabile din 12 septembrie 2012 a Curții Supreme de Justiție privind legalitatea avizării, precum și art. 53 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova.

Reclamantul a opinat că, Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe”, prin activitatea sa ilegală, a indus și induce în eroare, a provocat haos și

confuzie în rândul titularilor drepturilor de autor și conexe, precum și a utilizatorilor drepturilor de autor și conexe, care nu știau de la care organizație de gestiune colectivă trebuiau să primească licența și cui era necesar să achite remunerația de autor, iar acest fapt și duce la tărgănare și chiar la eschivarea de la plata remunerației de autor. În consecință, drepturile și interesele legale ale titularilor de drepturi au fost grav prejudiciate, fiind încălcată legislația în vigoare, cauzând prejudicii statului. Sesizând organele abilitate privind activitatea ilegală a Asociației Obștești „Asociația Drepturi de Autor și Conexe”, Procuratura sectorului Botanica, mun. Chișinău a emis ordonanța din 9 noiembrie 2012 de începere a urmăririi penale în baza art. 241 alin. (2) lit. b), c) și f) Codul penal.

AGEPI, prin scrisorile nr. 2030 din 13 noiembrie 2012 și nr. 2035 din 14 noiembrie 2012, adresate Asociației Obștești „Asociația Drepturi de Autor și Conexe”, precum și Asociației Obștești „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”, a obligat Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” să transfere Asociației Obștești „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” toate sumele de bani, acumulate ilegal în perioada respectivă pentru distribuirea titularilor de drepturi de autor și conexe.

Reclamantul a comunicat că, Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe”, prin informația nr. 1-05/134 din 29 martie 2013, prezentată Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, a confirmat faptul încasării în lunile septembrie – decembrie 2012 a sumei de 2256821,52 de lei. Totodată, de către organizația de audit SRL „Sovirina-Audit”, la 19 august 2013, a fost perfectat și un raport privind activitatea desfășurată de Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe”, în baza scrisorii Comisariatului de Poliție sectorului Botanica, mun. Chișinău privind controlul de audit a documentelor ale asociației, în cadrul dosarului penal intentat în privința conducerii Asociației Obștești „Asociația Drepturi de Autor și Conexe”, care denotă încălcări grave ale legislației în activitatea asociației.

În continuare, reclamantul a menționat că, a contestat în instanță confirmarea Asociației Obștești „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” privind încasarea nelegitimă a sumei de 2256821,52 de lei și prin încheierea din 11 octombrie 2013 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, menținută prin decizia din 28 noiembrie 2013 a Curții de Apel Chișinău, a fost pus sechestru pe suma de 2256821,52 de lei. Aceste decizii nu acoperă anul 2013, în care Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe”, de asemenea, a colectat remunerația de autor și conexe. Respectiv, a fost contestată în instanța de judecată confirmarea Asociației Obștești „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” privind încasarea nelegitimă a milioane de lei în anul 2013, solicitând sechestrarea sumei de 5000000 de lei, suma rezonabilă colectată de Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” în anul 2013. Prin încheierea din 4 iunie 2014 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, a fost pus sechestrul pe suma de 5000000 de lei. Astfel, a rămas neacoperită perioada 01 ianuarie 2014 –31 august 2014.

Totodată, a solicitat Asociației Obștești „Asociația Drepturi de Autor și Conexe”, prin mai multe adresări amicale și oficiale și anume la 21 ianuarie 2013, prin scrisoarea nr. 23/01-13, înregistrată sub nr. 46 din 21 ianuarie 2013, la 01 iulie 2013, prin scrisoarea nr. 01 iulie 2013 cu aviz recomandat, să-i fie transmise sumele colectate în calitate de remunerație de autor, însă au rămas fără executare.

Prin încheierea din 12 septembrie 2014 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău,

s-a admis cererea de asigurare a acțiunii și s-a aplicat sechestrul pe mijloacele financiare din conturi și mijloace fixe ce aparțin Asociației Obștești „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” (AsDAC), în limita sumei de 3000000 de lei.

Prin decizia din 04 decembrie 2014 a Curții de Apel Chișinău s-a respins recursul declarat de Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” și s-a menținut încheierea din 12 septembrie 2014 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău.

Prin încheierea protocolară din 02 martie 2015 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, în temeiul art.74 Cod de procedură civilă, a fost atrasă în proces AGEPI în calitate de autoritate publică competentă pentru a depune concluzii în proces.

Prin încheierea din 02 martie 2015 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de anulare a sechestrului în prezenta cauză civilă, prin încheierea din 12 septembrie 2014 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău.

Ulterior, la 17 martie 2015, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”, în temeiul art. 60 Cod de procedură civilă, a depus cerere de concretizare, prin care a solicitat încasarea forțată de la Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” a sumelor colectate ilegal în calitate de remunerație de autor și conexe, în perioada 01 ianuarie 2014 – 31 decembrie 2014 în mărime de 4500000 de lei, compensarea cheltuielilor de judecată.

La 21 decembrie 2017, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” a depus o cerere concretizată, solicitând suplimentar repararea prejudiciului moral în sumă de 500000 de lei, având în vedere că Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” refuză să achite remunerația, tergiversează examinarea cauzei prin diferite metode, nu se prezintă la ședințele de judecată și demonstrează un comportament batjocoritor în raport cu reclamantul.

La 25 noiembrie 2015, Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” a depus cerere de intervenție în proces în calitate de intervenient principal. Prin cererea formulată a solicitat încasarea forțată de la Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” a sumei de 5000000 de lei cu titlu de prejudiciu moral pentru întârzierea achitării remunerației a membrilor ANCO, pentru perioada 01 ianuarie 2014-31 decembrie 2014, încasarea forțată a tuturor sumelor bănești care au intrat pe conturile bancare ai Asociației Obștești „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” cu titlu de remunerație pentru perioada 01 ianuarie 2014-31 decembrie 2014, pentru titularii de drepturi ai ANCO.

Prin încheierea din 25 noiembrie 2015 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, s-a respins cererea reprezentantului Asociației Obștești „Asociația Națională „Copyright” cu privire la intervenția în calitate de intervenient principal în proces.

Prin decizia din 18 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a admis recursul declarat de Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” și s-a casat încheierea din 25 noiembrie 2015 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, soluționând prin decizie problema în fond; s-a admis cererea Asociației Obștești „Asociația Națională „Copyright” cu privire la intervenția principală în procesul intentat la Asociației Obștești „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” împotriva Asociației Obștești „Asociația Drepturi de Autor și Conexe”; s-a remis pricina în prima instanță la judecare în fond.

Prin încheierea din 11 octombrie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca

fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” împotriva deciziei din 18 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău.

Concomitent, la 23 octombrie 2015, Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” (ANCO) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova și Asociației Obștești „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” solicitând obligarea AGEPI de a obliga Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” să achite remunerația în temeiul deciziei de avizare nr. 2/2146 din 11 decembrie 2012 și a Legii nr. 139/2010, pentru perioada 02 mai 2013-04 octombrie 2013, încasarea forțată a tuturor sumelor bănești care au intrat pe conturile bancare ai Asociației Obștești „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” cu titlu de remunerație pentru perioada 02 mai 2013-04 octombrie 2013, pentru titularii de drepturi ai ANCO.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, în baza deciziei nr. 2/2146 din 05 decembrie 2012 a Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova, Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” a fost avizată în conformitate cu Legea nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, în calitate de organizație de gestiune colectivă a autorilor, interpreților și producătorilor de fonograme și videograme, cu dreptul de a elibera beneficiarilor pentru următoarele categorii de drepturi: dreptul la reproducere, inclusiv sub formă de tonuri de apel, dreptul la reproducere în scopuri personale (copia privată), dreptul la reproducere reprografică, dreptul la remunerație pentru împrumut și închiriere, dreptul la interpretare publică, dreptul de suită. Decizia cu privire la avizarea a fost publicată în Monitorul Oficial și această decizie a conferit Asociației Obștești „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” dreptul de a elibera licențe și a colecta remunerația de autor inclusiv pentru membrii ANCO și cei care au încredințat în alt mod drepturile sale, pentru perioada de la 11 decembrie 2012 -04 octombrie 2013.

Reclamantul a menționat că reprezintă sute de mii de titulari de drepturi, iar în sarcina sa cade respectarea obligatorie a drepturilor de autor și conexe a titularilor care i-au acordat împuternicirile de rigoare, precum și sarcina supremă de a identifica sursele de remunerație și de a le colecta corespunzător prevederilor contractuale și legale.

Cu referire la prevederile art. 48 alin. (11) din Legea nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, a precizat că este în sarcina sa de a ține sub control colectarea efectivă a remunerației pentru drepturile de autor și conexe ai membrilor pe care îi reprezintă. Respectiv, trebuie să primească și ulterior să redistribuie remunerația corespunzător membrilor săi și care, în temeiul Legii nr. 139/2010 și a deciziilor AGEPI, a fost colectată de către Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” pentru perioada 11 decembrie 2012 – 04 octombrie 2013. Ultima în mod ilegal reține și nu distribuie remunerația colectată pentru titularii de drepturi membri ai ANCO și cei care în alt mod au încredințat în gestiune drepturile sale pentru perioada 11 decembrie 2012 – 04 octombrie 2013, perioadă în care nu a fost avizată și nu putea colecta această remunerație, iar această remunerație a fost colectată de Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe”, care trebuie să o transmită ANCO. Astfel, utilizatorii din domeniul regimului ambiental (restaurante, baruri, cafenele, cazinouri, etc.) și-au executat obligațiile legale de achitare a remunerației pentru drepturile valorificate, făcând

această achitare în contul Asociației Obștești „Asociația Drepturi de Autor și Conexe”, care era împuternicită să colecteze și pentru ANCO, dar care, pe de altă parte, avea obligația să transfere sumele de bani colectate pentru membrii ANCO, pe conturile sale în termen rezonabil. Acest termen a fost și este grav încălcat, membrii săi fiind astfel grav lezați în drepturi, iar Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” în tot acest timp, în mod ilegal și nefondat, reține banii destinați redistribuirii pe conturile sale. Deja când a trecut mai mult de doi ani de la colectarea remunerației de către Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe”, în numele și pentru ANCO, nu a fost transferat nici un ban pe contul său pentru perioada 02 mai 2013 – 04 octombrie 2013, iar titularii membri au fost lipsiți de remunerația echitabilă.

De asemenea, a precizat că pentru soluționarea pe cale amiabilă a litigiului, la sediul Asociației Obștești „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” a fost prezentată o cerere prealabilă, prin care a solicitat achitarea remunerației cuvenite titularilor de drepturi reprezentați de către ANCO, însă fără rezultat. Totodată, a adresat o cerere prealabilă organului de resort AGEPI, prin care a solicitat obligarea Asociației Obștești „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” să-și onoreze obligațiile legale de plată a remunerației membrilor ANCO, solicitând de la AGEPI și lista cu toți utilizatorii cu care Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” a avut raporturi contractuale în perioada 11 decembrie 2012 – 04 octombrie 2013 și să comunice sumele de bani care au fost achitate în contul remunerației Asociației Obștești „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” pentru membrii ANCO. La cererea respectivă, a primit un răspuns evaziv, în care AGEPI le-a propus să verifice unele date pe site-ul acestui, dar nu a intervenit întru respectarea drepturilor ANCO și nici nu a comunicat care sunt sumele acumulate pentru perioada menționată și de la cine a fost colectată remunerația pentru titularii de drepturi ai ANCO.

Prin încheierea din 30 octombrie 2015 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, pretenția înaintată de Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” împotriva AGEPI privind obligarea AGEPI de a obliga Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” să achite remunerația în beneficiul Asociației Obștești „Asociația Națională „Copyright”, a fost separată într-un proces aparte de pretenția înaintată de Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” împotriva Asociației Obștești „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” privind încasarea forțată a sumelor de bani cu titlu de remunerație pentru perioada 02 mai 2013 – 04 octombrie 2013.

Prin cererea de concretizare a cerințelor, înregistrată la 14 iulie 2016, Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” a solicitat, încasarea de la Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” a sumei de 5000000 de lei cu titlu de prejudiciu moral pentru întârzierea achitării remunerației a membrilor ANCO pentru perioada 05 octombrie 2013 – 31 decembrie 2013, încasarea forțată de la Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” a sumei cu titlu de remunerație pentru perioada 05 octombrie 2013 – 31 decembrie 2013, pentru titularii de drepturi ai ANCO.

Prin încheierea din 16 august 2016 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, s-a strămutat către Judecătoria Botanică, mun. Chișinău, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” împotriva Asociației Obștești „Asociația Drepturi de Autor și Conexe”

cu privire la încasarea sumei de 5000000 de lei cu titlu de prejudiciu moral pentru întârzierea achitării remunerației a membrilor ANCO pentru perioada 05 octombrie 2013 – 31 decembrie 2013, precum și încasarea remunerației, pentru conexare și examinare într-un singur proces cu cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” împotriva Asociației Obștești „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” cu privire la încasarea prejudiciului moral și a sumelor de bani cu titlu de remunerație pentru perioada 01 ianuarie 2014-31 decembrie 2014.

Prin încheierea din 07 februarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, s-au conexas cauzele pentru examinare într-un singur proces.

La 07 februarie 2017, intervenientul principal Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright”, reprezentată de avocatul Alexandr Melnic, a depus cerere de concretizare a cerințelor, solicitând încasarea de la Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” a sumei de 5000000 de lei cu titlu de prejudiciu moral pentru întârzierea achitării remunerației a membrilor ANCO pentru perioada 05 octombrie 2013 – 20 noiembrie 2014, încasarea forțată de la Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” a sumei de 382347 de lei cu titlu de remunerație pentru perioada 05 octombrie 2013 – 31 decembrie 2013, pentru titularii de drepturi ai ANCO, precum și a sumei de 234834 de lei cu titlu de dobândă de întârziere; încasarea forțată de la Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” a sumei de 1305504 lei cu titlu de remunerație pentru perioada 01 ianuarie 2014-20 noiembrie 2014, pentru titularii de drepturi ai ANCO, precum și a sumei de 652501 lei cu titlu de dobândă de întârziere.

Prin hotărârea din 28 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată concretizată a Asociației Obștești „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” împotriva Asociației Obștești „Asociația Drepturi de Autor și Conexe”, autoritatea publică pentru a depune concluzii, atrasă în proces, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intellectuală a Republicii Moldova cu privire la încasarea remunerației de autor și conexe, pretinsă a fi colectată ilegal în perioada 01 ianuarie 2014-31 decembrie 2014 și încasarea prejudiciului moral; s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată concretizată a intervenientului principal Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright”, formulată în cadrul cererii de chemare în judecată depusă de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” împotriva Asociației Obștești „Asociația Drepturi de Autor și Conexe”, autoritatea publică pentru a depune concluzii, atrasă în proces, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intellectuală a Republicii Moldova, cu privire la încasarea remunerației, pretinsă a fi încasată și care aparține titularilor de drept ANCO, pretinsă a fi colectată ilegal în perioada 05 octombrie 2013-20 noiembrie 2014, încasarea dobânzii de întârziere, încasarea prejudiciului moral cauzat și a cheltuielilor de judecată; s-a anulat măsura de asigurare dispusă prin încheierea judecătorului Judecătoriei Botanica mun. Chișinău, Serghei Dimitriu, din 12 septembrie 2014, în cadrul prezentului dosar, prin care a fost aplicat sechestru pe mijloacele financiare din conturi și mijloace fixe ce aparțin AsDAC, în limita sumei de trei milioane de lei; s-a luat act de scutirea legală a reclamantilor de la plata taxei de stat.

Prin decizia din 19 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, corectată prin încheierea din 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău în partea anului emiterii hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Central, s-a respins ca fiind neîntemeiat apelul declarat de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”; s-a admis apelul declarat de Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” și s-a casat hotărârea din 28 iunie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, în partea în care a fost respinsă cererea intervenientului principal Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” și în această parte s-a emis hotărâre nouă prin care s-a admis parțial cererea de chemare în judecată a intervenientului principal Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” formulată în cadrul cererii de chemare în judecată a Asociației Obștești „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” împotriva Asociației Obștești „Drepturi de Autor și Conexe”, autoritatea publică competentă pentru a depune concluzii atrasă în proces AGEPI, cu privire la încasarea remunerației, încasarea dobânzii de întârziere, încasarea prejudiciului moral cauzat și a cheltuielilor de judecată; s-a încasat din contul Asociației Obștești „Drepturi de Autor și Conexe” în beneficiul Asociației Obștești „Asociația Națională „Copyright” suma de 382347 de lei cu titlu de remunerație pentru perioada 05 octombrie 2013-31 decembrie 2013 și suma de 234834 de lei cu titlu de dobândă de întârziere pentru perioada 01 ianuarie 2014-07 februarie 2017; s-a încasat din contul Asociației Obștești „Drepturi de Autor și Conexe” în beneficiul Asociației Obștești „Asociația Națională „Copyright” suma de 1305504 lei cu titlu de remunerație pentru perioada 01 ianuarie 2014-20 noiembrie 2014 și suma de 652501 lei cu titlu de dobândă de întârziere pentru perioada 01 ianuarie 2014-07 februarie 2017; în rest pretenția cu privire la încasarea prejudiciului moral, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată; în rest, a fost menținută hotărârea din 28 iunie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central.

Prin decizia suplimentară din 02 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a admis parțial cererea înaintată de către Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” privind emiterea unei decizii suplimentare la decizia Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2019 și s-a emis o decizie suplimentară la decizia din 19 februarie 2019 prin care s-a încasat din contul Asociației Obștești „Drepturi de Autor și Conexe” în beneficiul Asociației Obștești „Asociația Națională „Copyright” suma de 12200 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică; s-a încasat din contul Asociației Obștești „Drepturi de Autor și Conexe” (AsDAC) în beneficiul statului suma de 50000 de lei cu titlu de taxă de stat; în rest cererea Asociației Obștești „Asociația Națională „Copyright” cu privire la emiterea deciziei suplimentare în partea ridicării măsurii de asigurare a acțiunii, aplicate prin încheierea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 12 septembrie 2014, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 29 ianuarie 2020 a Curții Supreme de Justiție s-au admis recursurile declarate de Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe”, reprezentată de avocatul Gheorghe Macovei și Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” și s-a casat integral decizia din 19 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău și decizia suplimentară din 2 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecată

Prin decizia din 17 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca fiind

neîntemeiate apelurile declarate de Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale și de Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” și s-a menținut hotărârea din 28 iunie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central.

La 30 iulie 2020, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 17 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, încasarea de la Asociației Obștești „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” a sumei de 4500000 de lei cu titlu de remunerație de autor și conexe, colectată de la utilizatorii drepturilor de autor și conexe din Republica Moldova în perioada 01 ianuarie 2014-31 decembrie 2014, încasarea sumei de 500000 cu titlu de prejudiciu moral, față de titularii de drepturi, membri ai Asociației Obștești „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”, conform art. 63 alin.(4), alin.(1) lit. d) din Legea nr. 139 din 02 iulie 2010, compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 10000 de lei, conform contractului de asistență juridică nr.21-2015 din 20 februarie 2015.

În motivarea recursului s-a invocat că prin decizia din 29 ianuarie 2020 a Curții Supreme de Justiție s-a stabilit că concluziile instanței de apel sunt expuse într-o forma evaziva, incerta, neavând putere de convingere, fără a fi dată o apreciere convenită pretențiilor formulate în prezentul litigiu în raport cu materialul probator anexat la dosar, precum și normelor de drept relevante spetei. La rejudecarea cauzei în instanța de apel, completul nou format a ignorat aprecierea și recomandările instanței de recurs. Examinarea apelului nu a avut nici o formă temeinică de apreciere a materialului probator sub aspectul art.118, 119 Cod de procedură civilă, iar tot procesul fiind examinat într-o una singura ședința de judecata, explicații, pledoariile, pur formal.

Totodată, a menționat că conținutul deciziei instanței de apel din 17 iunie 2020 este unul pur formal, cu transcripția a normelor generale de drept din Legile nr.139 din 02 iulie 2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe și nr.114 din 03 iulie 2014 cu privire la AGEPI. De asemenea, au fost transcrise unele acte de control ale AGEPI, care nu au nici o tangență sub nici o forma cu normele legale, cu referire la litigiul dat. Or, obiectul litigiului este activitatea ilegală a asociației obștești AsDAC în perioada 01.01.2014-31.12.2014 exprimată în colectarea remunerației de autor și conexe în perioada respectiva și refuzul de a achita aceasta remunerație titularilor de drepturi, membri ANPCI. În temeiul art. 118 Cod de procedură civilă este obligată să confirme prin probe pertinente, anexate la materialele dosarului dat, ilegalitatea activității AsDAC și încasarea remunerației de autor și conexe a titularilor de drepturi, membri ANPCI.

Cu referire la ilegalitatea activității AsDAC, recurentul a indicat că prin decizia nr.2r-77/10 din 12 mai 2010 a Curții Supreme de Justiție, s-a constatat ca fiind ilegală activitatea AsDAC prin eliberarea utilizatorilor licențe și încasarea ilegală a remunerației de autor și conexe din numele tuturor titularilor de drepturi, atât autohtoni, cât și de peste hotare. AsDAC a achitat AO „AN Copyright” remunerația respectiva pentru perioada februarie 2007-februarie 2013, contractul fiind din 16 aprilie 2013, semnat între AsDAC și ANCO, anexat la materialele dosarului. ANPCI nu putea participa în acest litigiu din motiv ca a fost înregistrată ulterior la Ministerul Justiției al Republicii Moldova, la 29 aprilie 2011.

La 01 ianuarie 2011 a intrat în vigoare Legea nr.139 din 02 iulie 2010 privind drepturile de autor și drepturile conexe și prin art.69 alin. (2) a fost abrogată Legea

nr. 293-XIII din 23 noiembrie 1994, care și-a pierdut valoarea juridică la data de 01 ianuarie 2011. Astfel, începând cu data de 01 ianuarie 2011, AsDAC urma să fie avizată de către AGEPI. Concomitent, au fost fondate două asociații noi, AO ANPCI și AO ORDA. În temeiul Legii nr. 139/2010, AGEPI a avizat AsDAC prin decizia nr.2/2146 din 05 decembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.252-253 din 11 decembrie 2012. AsDAC în perioada 01 ianuarie 2011-11 decembrie 2012 nu a fost avizată de AGEPI, iar în temeiul deciziei AGEPI nr.2/2146 din 05 decembrie 2012, AsDAC urma să emită decizii noi utilizatorilor în limita avizării sau să modifice peste 1500 de licențe, eliberate utilizatorilor începând cu anul 2007. Însă, AsDAC nu a efectuat anumite modificări a licențelor eliberate utilizatorilor anterior, dar a notificat utilizatorii că continuă să elibereze licențe și să colecteze remunerația de autor și conexe în numele tuturor titularilor de drepturi. Informația respectivă a fost obținută oficial de pe pagina web oficială a AsDAC, publică pentru toți.

Prin decizia nr.3/1566 din 20 septembrie 2013, AGEPI a abrogat decizia nr.2/2146 din 05 decembrie 2012, avizând AsDAC cu alte împuterniciri, totalmente diferite de avizarea precedentă. De asemenea, AsDAC urma să se conformeze deciziei AGEPI nr.3/1566 din 20 septembrie 2013, modificând peste 1500 de licențe, eliberate anterior. Însă și în acest caz AsDAC a ignorat limitele avizării. Prin decizia AGEPI nr.6/3030 din 15 decembrie 2014 (nr.6/3030 din 15.12.2014), activitatea AsDAC în cazul încasărilor a fost stopată, iar prin decizia AGEPI nr. 14/3240 din 22 noiembrie 2016 a fost abrogată decizia AGEPI nr.3/1566 din 20 septembrie 2013 în partea ce ține de avizarea AsDAC. Prin decizia definitivă și irevocabilă nr.2ra-473/2019 din 26 septembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție, a fost confirmată activitatea ilegală a AsDAC în perioada 01 ianuarie 2013-31 decembrie 2013 și încasat de la AsDAC în beneficiul ANPCI suma de 1925419,60 de lei cu titlu de comision reținut din suma de 4936973,35 de lei și 2172420,47 de lei, cu titlu de remunerație de autor și conexe colectate de la utilizatori în perioada 01 ianuarie 2013 – 31 decembrie 2013. În continuare, nu s-a modificat nimic, numai perioada anului calendaristic s-a extins supra anului calendaristic 2014. Neglijarea acestei decizii contravine lucrului judecat, stabilit prin decizia nr.2ra-473/2019 din 26 septembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție, în sensul art.123 alin.(2) Cod de procedură civilă. În contextul dat, inclusiv a două decizii definitive și irevocabile din 26 septembrie 2019 și 29 ianuarie 2020 al Curții Supreme de Justiție, recurentul a opinat că a fost reconfirmat faptul activității ilegale a AsDAC, atât până la data 01 ianuarie 2014, cât și după 31 decembrie 2014, inclusiv perioada litigiului dat – 01 ianuarie 2014-31 decembrie 2014. Suplimentar, a mai prezentat probe de la agenții economici. Însă acestea nu au fost considerate suficiente de către instanța de fond și instanța de apel ulterior.

În ceea ce privește sumele încasate de AsDAC și solicitate de ANPCI, a afirmat că instanța de fond transcrie art.118, 121, 130, 131 Cod de procedură civilă în cadrul descrierii obligațiunii și competenței instanței, dar imediat a confundat totul, obiectul litigiului, participanții la proces și calitatea procesuală a participanților. Astfel, obiectul litigiului este activitatea ilegală a AsDAC în perioada 01 ianuarie 2014-31 decembrie 2014 și încasarea ilegală a remunerației de autor și conexe în această perioadă în defavoarea ANPCI. La materialele cauzei sunt anexate două cereri din 31 ianuarie 2018 privind anexarea actelor, baza pentru calcularea sumelor

înaintate de ANPCI către AsDAC privind încasarea remunerației de autor și conexe și prejudiciului moral și din 14 mai 2018 privind anexarea actelor, pronunțate întru confirmarea activității ilegale ale AsDAC. Cuantumul remunerației solicitate de la AsDAC se bazează pe hotărârea Consiliului de Administrare al ANPCI din 23 octombrie 2012, aprobat în baza Hotărârii Guvernului nr.641 din 12 iulie 2001 cu privire la tarifele minime ale dreptului de autor, care este anexată la materialele dosarului. În cadrul examinării cauzei, reprezentantul pârâtului a declarat că sumele încasate de AsDAC se bazează pe politica tarifară, aprobată de Consiliul de Administrare al AsDAC, datată cu anul 2009. Mai mult ca atât, a prezentat o lista de 150 de contracte de licențiere, 66 dintre care fiind emise în anul 2007, alte 37 în perioada când AsDAC nu deținea decizia de avizare, emisa de AGEPI. AsDAC încă o dată a demonstrat neconformitatea în raport cu deciziile AGEPI nr.2/2146 din 05 decembrie 2012 și nr.3/1566 din 20 septembrie 2013.

De asemenea, a declarat că, tarifele aplicate de AsDAC sunt de circa de 4-5 ori mai mici decât cele aplicate de ANPCI. Astfel, prin activitatea ilegală, nu au fost colectate de la utilizatori circa 15-20 milioane de lei. Conform raportului Comisiei de cenzori a AsDAC din 13 martie 2015 privind controlul activității economico-financiare desfășurată de către AsDAC în anul 2014, punctul 3.1, s-a stabilit că la data de 31 decembrie 2014 erau în vigoare 1886 de licențe, iar suma totală a încasărilor AsDAC în anul 2014 a constituit 5140148,12 lei. Respectiv, prețul mediu al unei licențe AsDAC în anul 2014 a fost de 2725,42 de lei/licența. În anul 2014, ANPCI a reușit să elibereze doar 59 de licențe, încasând suma totală de 950613 lei, respectiv prețul mediu al unei licențe eliberate de ANPCI a constituit 16112 lei. ANPCI în baza a $1886+59=1945$ licențe x 16112 lei, urma să colecteze suma de circa 31337840 de lei. Prin activitatea sa ilegală, AsDAC a prejudiciat ANPCI minim cu suma de 30387227 de lei. Pretențiile înaintate de 5 mln. lei sunt de 6 ori mai mici decât minimum real, posibil de încasat de către ANPCI.

Recurentul a opinat că, instanța de fond a ignorat aceste argumente sub formă de probe în conformitate cu art.117, 118 Cod de procedură civilă, au fost ignorate de către instanța de fond și alte probe pertinente, probe sub formă de licențe și contracte de la utilizatori, care confirmau că AsDAC a acumulat remunerația de autori și conexe în numele tuturor titularilor de drepturi. Probele prezentate confirmă că AsDAC a colectat ilegal în anul 2014 remunerația de autor și conexe în proporții de 94%, cifra calculată și confirmată de însuși pârâtul AsDAC. În realitate, aceste sume sunt minim de 4.5-5 ori mai mici, decât cele posibile de acumulat de ANPCI în baza tarifelor aplicate la 01 ianuarie 2014-31 decembrie 2014. În adresa ANPCI au fost expediate mai multe solicitări ale companiilor de peste hotare, care solicitau încasarea pentru perioada respectivă a remunerației de autor și conexe. Prin răspunsul nr. 1-05/373 din 18 februarie 2016, AsDAC, la cererile prealabile ale ANPCI nr.12/02-16, nr.15/02-16 și nr.18/02-16 din 15 februarie 2016 a comunicat că AsDAC nu a semnat contracte cu „Warner Music” și „Warner Chapell”, nu a colectat și nu datorează sume acestora. Probele demonstrează că AsDAC nu a contractat, dar a colectat bani și în numele acestei companii. La fel, și în numele STAR MEDIA și altor societăți, companii reprezentate de ANPCI în Republica Moldova, probe anexate la materialele dosarului.

Totodată, a indicat că, întru confirmarea legalității cerințelor ANPCI către AsDAC, s-a referit la practica judiciară națională în cauze similare.

În opinia recurentului, factorii de decizie ai asociației obștești AsDAC, care deschis au încălcat drepturile tuturor titularilor de drepturi autohtoni și internaționali, colectând și însușind remunerația de autor și conexe din numele acestora, este obligata sa achite și remunerația de autor pentru membrii asociației Copyright. Anterior, instanța de apel a decis să încaseze de la AsDAC în beneficiul Copyright suma de 382347 de lei cu titlu de remunerație pentru perioada 05 octombrie 2013-31 decembrie 2013, suma de 234834 de lei cu titlu de dobândă de întârziere pentru perioada 1 ianuarie 2014-7 februarie 2017, suma de 1305504 de lei cu titlu de remunerație pentru perioada 1 ianuarie 2014-20 noiembrie 2014 și suma de 652501 de lei cu titlu de dobândă de întârziere pentru perioada 01 ianuarie 2014-7 februarie 2017, în total suma de 2575186 de lei, însă această sumă nu este justificată și nu poate fi acceptată. Suma reală, la care poate pretinde asociația Copyright, se poate deduce din contractul din 16 aprilie 2013, semnat chiar de asociațiile AsDAC și Copyright (ANCO), conform cărui AsDAC a achitat asociației Copyright suma de 232971,09 lei pentru perioada februarie 2007-februarie 2013, sau 38828,51 de lei/an.

La 23 septembrie 2020, Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 17 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând declararea recursului admisibil, admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii Asociației Obștești „Asociația Națională „Copyright”.

În motivarea recursului s-a invocat încălcarea normelor de drept material prin neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată, aplicarea unei legi care nu trebuia să fie aplicată, interpretarea în mod eronat a legii.

Totodată, a menționat că în baza deciziei nr.2/2146 din 05 decembrie 2012 a AGEPI, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova la 11 decembrie 2012, AsDAC a fost avizată conform Legii nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, în calitate de organizație de gestiune colectivă a autorilor, interpreților și producătorilor de fonograme și videograme, cu dreptul de a elibera beneficiarilor pentru următoarele categorii de drepturi: -dreptul la reproducere, inclusiv sub formă de tonuri de apel; -dreptul la reproducere în scopuri personale (copia privată); -dreptul la reproducere reprografică; -dreptul la remunerație pentru împrumut și închiriere; -dreptul la interpretare publică; -dreptul de suită.

Conform deciziei AGEPI nr.3/1566 din 20 septembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.216-220 din 04 octombrie 2013, au fost avizate toate organizațiile de gestiune colectivă (OGC) să gestioneze, de sine stătător sau în comun, în bază de acord, toate drepturile care le-au fost încredințate în gestiune. Astfel, pentru implementarea deciziei AGEPI nr.3/1566 din 20 septembrie 2013 și necesitatea consolidării relațiilor de conlucrare între OGC și utilizatori, la data de 14 noiembrie 2013 a fost semnat un Protocol de către reprezentanții AGEPI, Asociația Obștească Asociația Drepturi de Autor și Conexe (AsDAC), Asociația Obștească Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale (ANPCI), Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” (AN „Copyright”) și ORDA. Părțile s-au obligat să identifice soluții de delimitare a cotelor anuale ce le revin, reieșind din repertoriul gestionat de acestea conform contractelor încheiate, din volumul total al obiectelor drepturilor de autor și conexe valorificate. Pentru

eficientizarea modului de determinare a cotelor în baza operelor valorificate, AGEPI a achiziționat „baza de date a pieselor muzicale difuzate pe parcursul anului 2013”, generate de sistemul specializat „Media Forest” și a pus-o la dispoziția OGC-urilor în mod gratuit, unica obligație a căroră fiind de a identifica piesele din repertoriul propriu și transmiterea datelor la AGEPI. Pentru ca acest proces să fie realizat cu succes, la data de 24 ianuarie 2014, a fost semnat un Protocol comun între AGEPI, ANPCI, AsDAC, AN „Copyright” și ORDA, prin care a fost creat Grupul comun de lucru, care trebuia să delimiteze cotele procentuale ce le revin fiecărei organizații din volumul total al obiectelor drepturilor de autor și conexe valorificate, inclusiv cota pentru drepturile ce cad sub incidența licenței extinse și obligatorii ale titularilor de drepturi, care nu sunt membri la nicio organizație de gestiune colectivă din Republica Moldova și care nici nu le-au încredințat gestiunea drepturilor sale în alt mod, acestea urmând a fi aplicate la colectarea remunerației ce urmează a fi achitată de către utilizatori pentru anul 2014, precum și la repartizarea remunerației acumulate în anul 2013. Până la Protocolul din 24 ianuarie 2014, la data de 14 ianuarie 2014 a mai avut loc o ședință a asociațiilor, la care a fost prezentă și AsDAC. De altfel, a semnat procesul-verbal nr.1/1 prin care părțile au dorit deblocarea situației de colectare a remunerației, care era stopată de AsDAC. Acest proces-verbal nr.1/1 din 14 ianuarie 2014 a fost prezentat în vederea răsturnării argumentelor din hotărârea contestată prin care prima instanță face aluzie la faptul că a putut colecta de sine stătător remunerația, pe când actele confirmative din acea perioadă care au fost semnate inclusiv de AsDAC demonstrează contrariul. La fel, a menționat că, au mai fost și alte acte care probează în mod cert faptul că din cauza AsDAC, alte asociații au fost în imposibilitate să colecteze remunerația pe care a colectat-o doar AsDAC inclusiv pentru membrii Asociației Obștești „Asociația Națională „Copyright”. Printre aceste acte este și procesul-verbal din 14 noiembrie 2013, care se referă la problema implementării deciziei AGEPI nr.3/1566 din 20 septembrie 2013. Pentru prezentarea rapoartelor privind cotele procentuale delimitate de către fiecare organizație în dependență de repertoriul gestionat și cota delimitată pentru obiectele drepturilor de autor și conexe neidentificate a fost stabilit termenul de 1 lună, care amânat de către AsDAC. Toate asociațiile de gestiune colectivă ale drepturilor de autor și conexe avizate au transmis în termenii stabiliți către AGEPI informația privind cotele sale ce le revin și doar AsDAC nu a prezentat informațiile solicitate întrusoluționare pe cale amiabilă al situației create. La 04 iunie 2014 către AsDAC a fost transmisă o cerere prealabilă cu solicitarea de a-și onora obligațiile asumate prin semnarea Protocolului din 24 ianuarie 2014 în termen de 30 de zile, însă a rămas fără răspuns.

Recurentul a afirmat că, pe parcursul la un an de zile din 04 octombrie 2013, data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a deciziei AGEPI nr.3/1566 și până la finele anului 2014, a fost în imposibilitatea de a colecta remunerația ce se cuvine titularilor săi de drepturi, remunerație care a fost colectată de AsDAC. Respectiv, este în sarcina sa de a ține sub control colectarea electivă a remunerației pentru drepturile de autor și conexe ale membrilor pe care îi reprezintă, iar acesta este și motivul depunerii și temeiniciei cererii. În special, faptul că urma să colecteze și ulterior să distribuie remunerația corespunzătoare care revine membrilor săi și care, în temeiul Legii nr. 139/2010 și în temeiul deciziilor AGEPI, urma a fi colectată, inclusiv pentru perioada 05 octombrie 2013-31 decembrie 2014.

În cele din urmă, AsDAC în mod ilegal a colectat remunerația pentru perioada 05 octombrie 2013-20 noiembrie 2014 inclusiv pentru titularii de drepturi membri ai Asociației Obștești „Asociația Națională „Copyright” și cei care în alt mod au încredințat în gestiune drepturile sale, perioadă în care a fost avizată, însă din cauza acțiunilor de concurență neloială și monopolism ale AsDAC, nu a putut colecta această remunerație. AsDAC nu a fost transferat benevol niciun ban pe contul Asociației Obștești „Asociația Națională „Copyright”, iar titularii membri au fost lipsiți de remunerația echitabilă corespunzătoare.

De asemenea, a precizat că, prin încheierea din 20 noiembrie 2014 a Judecătoriei sectorului Rîșcani a fost suspendată activitatea AsDAC în partea ce ține de colectarea remunerației pentru drepturile de autor și conexe până la prezentarea cotelor, iar prin decizia din 22 ianuarie 2015 a Curții de Apel Chișinău a fost menținută definitiv și irevocabil încheierea de suspendarea a dreptului de colectarea a remunerației de către AsDAC. În opinia sa, se probează în mod cert faptul că din cauza AsDAC a fost în imposibilitate de a colecta remunerația pe care a colectat-o doar AsDAC inclusiv pentru membrii săi, printre aceste acte este și procesul-verbal care se referă la problema implementării deciziei AGEPI nr.3/1566 din 20 septembrie 2013. La materialele dosarului este anexat extrasul din actul de control al AGEPI prin care se atestă că nu a eliberat nicio licență în anul 2014 și nici nu a colectat remunerație în anul 2014.

Recurentul a declarat că, în data de 01 februarie 2016 pentru executarea practică a deciziei AGEPI nr.9/3268 de achitare de către AsDAC a remunerației în beneficiul Asociației Obștești „Asociația Națională „Copyright”, a fost semnat la AGEPI un Memorandum prin care a fost stabilit că deține de o cotă de 40% din totalul operelor valorificate pentru anul 2013, 2014, 2015, inclusiv cu licența extinsă și obligatorie din anul 2016. Iar pentru anul 2013-2014 cota sa reprezintă circa 30% fără licența extinsă, care constituie potrivit calculelor circa 10 %. Întru respectarea și executarea deciziei AGEPI nr.9/3268 din data de 29 decembrie 2015 a Comisiei de avizare a organizațiilor de gestiune colectiva a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe a AGEPI cu privire la obligarea repartizării remunerației de autor și conexe colectate de către organizațiile de gestiune colectiva în perioada 2013-2015, a solicitat AsDAC să achite remunerația de autor și conexe în quantum real din suma de bani colectată de ASDAC, potrivit actului de control nr.8/3 din 23 mai 2014 al Comisiei de control al AGEPI în anul 2013, însă AsDAC nu a achitat benevol o anumită remunerație în beneficiul titularilor de drepturi pe care îi reprezintă și pentru care AsDAC a colectat remunerația din data de 05 octombrie 2013 până la data de 20 noiembrie 2014 în temeiul deciziilor de avizare. Un răspuns din partea AsDAC nu a mai parvenit.

Conform actului nr.8/3 din 23 mai 2014 al Comisiei de control a AGEPI în anul 2013, AsDAC a colectat suma de 5097971 de lei, iar din această sumă colectată pentru perioada 05 octombrie 2013-31 decembrie 2013, AsDAC nu a achitat o anumită remunerație în beneficiul titularilor de drepturi care îi reprezintă și se eschivează să o achite. La fel, urmează să achite și dobânda de întârziere. Raportul privind activitatea Directorului AsDAC pentru anul 2014 atestă că în anul 2014, AsDAC a colectat suma de 4895645,14 lei, iar din această sumă colectată pentru perioada 01 ianuarie 2014-20 noiembrie 2014, AsDAC până la moment nu a achitat remunerație în beneficiul titularilor de drepturi pe care îi reprezintă și se eschivează

să o achite. Pentru perioada 01 ianuarie 2014-20 noiembrie 2014 suma totală este de 1305504 lei, iar dobânda de întârziere la sumele datorate a remunerației, constituie suma de 652501 lei.

Recurentul a considerat că, soluția instanței de apel este ilegală, fapt ce rezultă din examinarea superficială și arbitrară a litigiului dedus judecării, precum și din interpretarea eronată a materialului probator administrat în cauză. Astfel, soluția instanței de apel nu conține o argumentare clară din care să rezulte certitudinea adoptării acesteia, având o motivare superficială fără a fi abordate toate aspectele importante în speță. În sensul art. 6 alin. (1) din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, instanța de apel trebuia să menționeze cu suficientă claritate, motivele pe care își întemeiază decizia, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, urma să precizeze toate circumstanțele, ce implică o apreciere a faptelor supuse examinării. Noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, însă și să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se mulțumească de a proba pur și simplu concluziile uneia dintre părți. Or, instanța de apel și-a fundamentat soluția pe poziția AsDAC, fără a dezbate argumentele prezentate de Asociația Națională „Copyright”. De altfel, Curtea de Apel Chișinău era obligată să stabilească doar cuantumul remunerației în prezenta speță pe care AsDAC trebuie să o achite. Prin urmare, dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea obligația corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse (a se vedea Fomin vs Moldova, 11 octombrie 2011, parag. 31). Deopotrivă, articolul 130 alin. (4) din Codul de procedură civilă prevede, ca rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe față de altele. Constatările respective sunt o bază suficientă pentru instanța de recurs să stabilească o încălcare a articolului 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, coroborat cu articolul 6 parag. 1 din CEDO, încrederea într-o justiție independentă și imparțială, eficientă și credibilă se construiește ca răspuns al respectului pe care zi de zi întregul mecanism judiciar împreună cu toate celelalte entități antrenate în funcționarea lui îl demonstrează față de fiecare dintre cei care compar în fața sa și față de fiecare dintre drepturile acestora.

Copia recursului declarat de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale” a fost expediată în adresa intimaților, conform scrisorii de însoțire datate cu 19 august 2020 (Vol.IX, f.d.11) și a fost recepționată de către Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova la 21 august 2020, conform avizului de recepție (Vol.IX, f.d.15), iar de la Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” corespondența a fost restituită cu mențiunea „nereclamat” (Vol.IX, f.d.13-14).

Copia recursului declarat de Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” a fost expediată în adresa intimaților, conform scrisorii de însoțire datate cu 24 septembrie 2020 (Vol.IX, f.d.25) și a fost recepționată la 29 septembrie 2020 și la 30 septembrie 2020, conform avizelor de recepție (Vol.IX, f.d.29-30).

La 11 septembrie 2020, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova a depus referință la cererea de recurs înaintată de Asociația

Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”, în care a indicat că lasă la discreția instanței de a se pronunța în privința cerințelor.

La 19 octombrie 2020, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova a depus referință la cererea de recurs înaintată de Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright”, în care a indicat că lasă la discreția instanței de a se pronunța în privința cerințelor.

La 30 octombrie 2020, Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe”, reprezentată de avocatul Gheorghe Macovei, a depus referință la cererile de recurs înaintată de Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright”, exprimând poziția, în principal, în favoarea declarării inadmisibilității recursului Asociației Obștești „Asociația Națională „Copyright” și, în subsidiar, în favoarea respingerii recursului Asociației Obștești „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” cu menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe.

La 24 noiembrie 2020, Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” a înregistrat referință la cererile de recurs depuse de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” și de Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright”, exprimând poziția în favoarea respingerii acestora.

La 14 decembrie 2020, Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe”, reprezentată de avocatul Gheorghe Macovei, a înregistrat referință la cererea de recurs depusă de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”, exprimând poziția în favoarea respingerii recursului.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 17 iunie 2020.

Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” a depus cererea de recurs la 30 iulie 2020, iar Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” a declarat recurs la 23 septembrie 2020.

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei integrale participanților la proces la 16 iulie 2020, conform scrisorii de însoțire (Vol.VIII, f.d.226).

Astfel, recursurile sunt declarate în termen.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea din 28 octombrie 2020 a Curții Supreme de Justiție completul din 3 judecători a considerat recursurile admisibile și a decis examinarea acestora în fond de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea litigiului dedus judecății, Colegiul civil,

comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”, va admite recursul declarat de Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” și va casa parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe în partea respingerii acțiunii Asociației Obștești „Asociația Națională „Copyright” cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de admitere parțială a acțiunii, în rest va menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu articolul 445 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept: a) să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs; b) să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al recurenților, însă va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea cauza *García Ruiz vs Spania* (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag. 26; *Moreira Ferreira vs Portugalia* (nr. 2) (Marea Cameră); 11 iulie 2017, parag. 84).

În conformitate cu articolul 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În virtutea art. 432 alin.(2) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: c) a interpretat în mod eronat legea.

În temeiul art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Inițial, Colegiul reține că pentru a verifica legalitatea deciziei contestate, fără a administra noi dovezi, va recurge la recapitularea esenței litigiului dedus judecății.

Prin decizia comisiei de avizare a AGEPI din 21 octombrie 2011, s-a acceptat avizarea ANPCI în calitate de organizație de gestiune colectivă pentru următoarele categorii de drepturi-de autor și conexe și pentru următoarele categorii de titulari-autori, interpreți, producători, organizații de difuziune, care sunt membri ai aceste organizații, cu condiția prezentării unui plan de activitate (Vol.I, f.d.8).

La 12 ianuarie 2012 a fost emisă decizia nr. 1/57 privind avizarea Asociației Naționale pentru Protecția Creației Intellectuale, publicată în Monitorul Oficial, în temeiul art. 48 al Legii nr. 139 din 02 iulie 2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, a fost avizată ANPCI în calitate de organizație de gestiune colectivă pentru următoarele categorii de drepturi-de autor și conexe și pentru următoarele categorii de titulari-autori, interpreți, producători, organizații de difuziune. Totodată, a fost menționat că gestiunea drepturilor de către ANPCI se va realiza pentru titularii de drepturi membri ai aceste organizații (Vol.I, f.d.9).

În data de 05 decembrie 2012 a fost emisă decizia nr.2/2146 privind avizarea Asociației „Drepturi de Autor și Conexe” și a Oficiului Republican al Dreptului de Autor, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.252-253 din 11.12.2012.

Prin decizia nr.3/1566 din 20 septembrie 2013 privind avizarea organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe, publicată în Monitorul Oficial, au fost avizate: Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” (AsDAC), Asociația Națională „Copyright” (ANCO), Asociația „ReproMold” (ReproMold) și Oficiul Republican al Dreptului de Autor (ORDA): 1.1. să gestioneze toate drepturile care le-au fost încredințate în gestiune, prin contractele încheiate cu titularii de drepturi, și cele care cad sub incidența licenței obligatorii, de sine stătător sau în comun, în bază de acord; 1.2. să gestioneze doar drepturile titularilor de drepturi pe care-i reprezintă în baza contractelor încheiate cu aceștia și cele care cad sub incidența licenței obligatorii, de sine stătător sau în comun, în bază de acord; au fost avizate conform listei organizațiile de gestiune colectivă să gestioneze în mod consecutiv drepturile ce cad sub incidența licenței extinse și obligatorii ale titularilor de drepturi, care nu sunt membri la nici o organizație de gestiune colectivă din Republica Moldova și care nici nu le-au încredințat gestiunea drepturilor sale în alt mod, după principiul rotației, începând cu anul 2013: 2.1. Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale; 2.2. Oficiul Republican al Dreptului de Autor; 2.3. Asociația „Drepturi de Autor și Conexe”; 2.4. Asociația Națională „Copyright”; Perioada de gestiune a drepturilor indicate la pct.2 va fi de un an pentru fiecare organizație de gestiune colectivă. În cazul în care una dintre organizațiile de gestiune colectivă nu dispune de capacitate pentru gestiunea drepturilor indicate la pct.2, drepturile respective vor fi gestionate de către următoarea organizație din listă. Gestiunea va fi realizată în modul în care la epuizarea listei, gestiunea drepturilor va reveni din nou primei organizații menționate în această listă; a fost abrogată Decizia AGEPI nr.2/2146 din 05.12.2012 privind avizarea Asociației „Drepturi de Autor și Conexe” și a Oficiului Republican al Dreptului de Autor, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.252-253 din 11.12.2012; au fost eliberate avize, conform prezentei decizii, în termen de 10 zile după intrarea în vigoare a acesteia, următoarelor organizații de gestiune colectivă: 5.1. Asociației Naționale pentru Protecția Creației Intelectuale; 5.2. Asociației „Drepturi de Autor și Conexe”; 5.3. Oficiului Republican al Dreptului de Autor; 5.4. Asociației Naționale „Copyright”; 5.5. Asociației „ReproMold”; sumele acumulate de organizațiile de gestiune colectivă pentru perioada 01.08.12 – 10.12.12 vor fi distribuite titularilor de drepturi prin intermediul organizațiilor indicate la pct.5 în baza rapoartelor prezentate de către utilizatori în funcție de repertoriul gestionat de către organizațiile menționate; au fost obligate organizațiile de gestiune colectivă să prezinte trimestrial Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală informația privind distribuirea sumelor colectate; au fost obligate toate organizațiile de gestiune colectivă avizate, în termen de 15 zile din momentul intrării în vigoare a prezentei decizii, să facă publice pe paginile lor web și pe pagina www.agepi.gov.md, listele titularilor de drepturi reprezentați și indicarea drepturilor gestionate de acestea, cu actualizarea ulterioară a acestora lunar (Vol.III, f.d.1).

La 18 octombrie 2013 de către AGEPI a fost emis avizul nr. 2-3/1566 prin care s-a avizat Asociația Obștească „Drepturi de Autor și Conexe” (AsDAC), de a

gestiona toate drepturile care i-au fost încredințate în gestiune, prin contractele încheiate cu titularii de drepturi și cele care cad sub incidența licenței obligatorii, de sine stătător sau în comun cu alte organizații de gestiune colectivă, în bază de acord; de a gestiona doar drepturile titularilor de drepturi pe care îi reprezintă în baza contractelor încheiate cu aceștia și cele care cad sub incidența licenței obligatorii, de sine stătător sau în comun cu alte organizații de gestiune colectivă, în bază de acord; de a gestiona, pentru o perioadă de un an, drepturile ce cad sub incidența licenței extinse și obligatorii ale titularilor de drepturi, care nu sunt membri la nici o organizație de gestiune colectivă din Republica Moldova și care nici nu le-au încredințat gestiunea drepturilor sale în alt mod, după principiul rotației, începând cu anul 2013, conform listei indicate în pct.2 al Deciziei nr. 3/1566 (Vol.II, f.d.44, Vol.III, f.d.3).

Tot la 18 octombrie 2013, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a eliberat Asociației Obștești „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale” avizul nr. 1-3/1566 din 18 octombrie 2013, prin care ultima a fost avizată de a gestiona drepturile de autor și conexe pentru autori, interpreți, producători, organizații de difuziune, care sunt membri ai acestei organizații; de a gestiona, pentru o perioadă de un an, drepturile ce cad sub incidența licenței extinse și obligatorii ale titularilor de drepturi, care nu sunt membri la nici o organizație de gestiune colectivă din Republica Moldova și care nici nu le-au încredințat gestiunea drepturilor sale în alt mod, după principiul rotației, începând cu anul 2013, conform listei indicate în pct. 2 al deciziei nr. 3/1566. Conform aceluiași aviz, a fost considerat nul avizul eliberat la 21.10.2011 (Vol.III, f.d.2).

La aceeași dată, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a eliberat avizul nr. 4-3/1566, prin care a fost avizată Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” (ANCO), de a gestiona toate drepturile care i-au fost încredințate în gestiune, prin contractele încheiate cu titularii de drepturi și cele care cad sub incidența licenței obligatorii, de sine stătător sau în comun cu alte organizații de gestiune colectivă, în bază de acord; de a gestiona doar drepturile titularilor de drepturi pe care-i reprezintă în baza contractelor încheiate cu aceștia și cele care cad sub incidența licenței obligatorii, de sine stătător sau în comun cu alte organizații de gestiune colectivă, în bază de acord; de a gestiona pentru o perioadă de un an, drepturile ce cad sub incidența licenței extinse și obligatorii ale titularilor de drepturi, care nu sunt membri la nici o organizație de gestiune colectivă din Republica Moldova și care nici nu le-au încredințat gestiunea drepturilor sale în alt mod, după principiul rotației, începând cu anul 2013, conform listei indicate în pct. 2 al Deciziei nr. 3/1566 (Vol.III, f.d.5).

Prin decizia nr. 5/2285 din 21 octombrie 2014 cu privire la suspendarea deciziei nr. 1/57 din 12 ianuarie 2012 privind avizarea Asociației Naționale pentru Protecția Creației Intelectuale, publicată în Monitorul Oficial, întru executarea încheierii executorului judecătoresc nr.176-1145/14 din 08 octombrie 2014 privind intentarea procedurii de executare a documentului executoriu nr. 3c/a-1514/13-41-3-1534-20022013 din 21 februarie 2013, emis de Judecătoria Rîșcani prin care s-a dispus de a obliga Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI) să emită decizia de suspendare a deciziei nr. 1/57 din 12 ianuarie 2012 privind avizarea Asociației Naționale pentru Protecția Creației Intelectuale, a fost suspendată decizia comisiei de avizare a organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor

și/sau conexe a Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală nr. 1/57 din 12 ianuarie 2012 privind avizarea Asociației Naționale pentru Protecția Creației Intelectuale, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 16-18 din 20 ianuarie 2012, până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești pe cauza dată (Vol.I, f.d.120, Vol.III, f.d.14, 15, 16).

Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale”, prin cererea de chemare în judecată înaintată, concretizată și completată ulterior, a solicitat încasarea forțată de la Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” a sumelor colectate ilegal în calitate de remunerație de autor și conexe, în perioada 01 ianuarie 2014 – 31 decembrie 2014 în mărime de 4500000 de lei, compensarea cheltuielilor de judecată, precum și repararea prejudiciului moral în sumă de 500000 de lei (Vol.I, f.d.4-7, Vol.II, f.d.10-12, Vol.V, f.d.171-174).

Prin cererea de chemare în judecată, concretizată ulterior, în final, intervenientul principal Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” a solicitat încasarea de la Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” a sumei de 5000000 de lei cu titlu de prejudiciu moral pentru întârzierea achitării remunerației a membrilor ANCO pentru perioada 05 octombrie 2013 – 20 noiembrie 2014, încasarea forțată de la Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” a sumei de 382347 de lei cu titlu de remunerație pentru perioada 05 octombrie 2013 – 31 decembrie 2013, pentru titularii de drepturi ai ANCO, precum și a sumei de 234834 de lei cu titlu de dobândă de întârziere; încasarea forțată de la Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” a sumei de 1305504 lei cu titlu de remunerație pentru perioada 01 ianuarie 2014-20 noiembrie 2014, pentru titularii de drepturi ai ANCO, precum și a sumei de 652501 lei cu titlu de dobândă de întârziere, cheltuielile de judecată (Vol.III, f.d.55-56, Vol.IV, f.d.2-6, 40-42, 78-83, Vol.V, f.d.82).

Judecând cauza în fond, prima instanța prin hotărârea din 28 iunie 2018, a respins ca fiind neîntemeiate cererile de chemare în judecată depuse de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale” și de Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” (Vol.VI, f.d.73-133)

Instanța de apel, prin decizia din 17 iunie 2020, a respins apelurile declarate de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale” și de Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” și a menținut hotărârea din 28 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central (Vol.VIII, f.d.205-221).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție judecând cauza în ordine de recurs, va casa decizia instanței de apel și hotărârea prime instanțe în partea respingerii cererii de chemare înaintate de către Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de admitere parțială a acțiunii, din motivele ce succed.

În context, Colegiul precizează că Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală examinând cerere de avizare din 29 septembrie 2011 depusă de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale”, în data de 21 octombrie 2011 a emis decizia nr. 1/57 din 12 ianuarie 2012 privind avizarea Asociației Obștești „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale”, care a fost publicată în MO nr. 16-18 din 20 ianuarie 2012.

În această ordine de idei, Colegiul relevă că, actele cauzei denotă că prin decizia nr. 1/57 din 12 ianuarie 2012 emisă de Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale” a fost avizată în calitate de organizație de gestiune colectivă pentru categoria drepturilor de autor și conexe ale autorilor, interpreților, producătorilor organizațiilor de difuziune cu dreptul de a gestiona drepturile pentru titularii de drepturi care sunt membri ai acestei organizații.

Mai mult, prin hotărârea din 17 mai 2012 a Curții de Apel Chișinău, menținută prin decizia din 12 septembrie 2012 a Curții Supreme de Justiție, s-a respins acțiunea Asociației Obștești „Drepturi de Autor și Conexe” și Asociației Obștești „Asociația Națională Copyright” cu privire la anularea deciziei nr. 1/57 din 12 ianuarie 2012 a Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală.

Prin încheierea din 21 februarie 2013 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, în calitate de măsură de asigurare a acțiunii s-a dispus suspendarea deciziei nr. 1/57 din 12 ianuarie 2012 emisă de Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, până la rămânerea definitivă a hotărârii instanței de judecată. Prin încheierea din 01 august 2014 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, s-a anulat măsura de asigurare aplicată prin încheierea judecătorească din 21 februarie 2013, casată prin decizia din 29 septembrie 2014 a Curții de Apel Chișinău.

Corespunzător, Colegiul conchide că, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale” nu este în drept de a pretinde încasarea de la Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” remunerația colectată de organizația respectivă în perioada 01 ianuarie 2014 – 31 decembrie 2014. Or, în perioada respectivă, decizia Comisiei Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală nr. 1/57 din 12 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 16-18, era suspendată și nu producerea efecte juridice.

Mai mult, după cum atestă lucrările dosarului, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale” a activat de sine stătător, iar activitatea Asociației Obștești „Drepturi de Autor și Conexe” nu a avut o influență negativă asupra colectărilor Asociației Obștești „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale”.

La caz, Colegiul reiterează că, prin cererea formulată, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale” a solicitat încasarea remunerației colectate de Asociația Obștească „Drepturi de Autor și Conexe” într-o perioadă în care, decizia de avizare a Asociației Obștești „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale” era suspendată, adică, pentru o perioadă în care, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale” nu deținea dreptul legal de a elibera licențe și de a acumula remunerația.

Colegiul notează că, inclusiv prin acțiunea înaintată, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale” a invocat precum că, aceasta a fost avizată de către Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală prin decizia din 21 octombrie 2011 și că a fost avizată suplimentar prin decizia Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală nr. 1/57 din 12 ianuarie 2012. Însă, aceste argumente sunt declarative și rezultă din interpretarea eronată a cadrului legal pertinent speței. Or, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală examinând cerere de avizare din 29 septembrie 2011 la data de 21 octombrie 2011, a emis

decizia nr. 1/57 din 12 ianuarie 2012 privind avizarea Asociației Obștești „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”, publicată în MO nr. 16-18 din 20 ianuarie 2012. Drept urmare, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” era în drept de a elibera licențe și colecta remunerație pentru drepturi de autor și conexe doar pentru perioada după 20 ianuarie 2012 pentru categoria drepturilor de autor și conexe ale autorilor, interpreților, producătorilor organizațiilor de difuziune cu dreptul de a gestiona drepturile pentru titularii de drepturi care sunt membri ai acestei organizații, adică după publicarea deciziei de avizare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova ca organizație de gestionare colectivă a drepturilor de autor și/sau conexe.

În consecință, Colegiul constată că soluția primei instanțe, menținută prin decizia instanței de apel, este întemeiată în partea respingerii acțiunii înaintate de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”, emisă în rezultatul unei analize multiaspectuale și complete a probatoriului administrat. Or, alegațiile redată în cererea de recurs de către Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” au un caracter declarativ, fiind și infirmate prin materialele cauzei corelate cu normele de drept pertinente.

În altă ordine de idei, Colegiul menționează că, în baza avizului din 05 decembrie 2012 a Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, în temeiul deciziei nr. 2/2146 din 05 decembrie 2012, publicată în MO la 11 decembrie 2012, Asociația Obștească „Drepturi de Autor și Conexe” a fost avizată pentru o perioadă de trei ani, în calitate de organizație de gestiune colectivă da autorilor, interpreților și producătorilor de fonograme și videograme cu dreptul de a elibera beneficiarilor licențe pentru următoarele categorii de drepturi: dreptul la reproducere, inclusiv sub formă de tonuri de apel, dreptul la reproducere în scopuri personale /copia privată/, dreptul la reproducere reprografică, dreptul la remunerație pentru împrumut și închiriere, dreptul la interpretare publică și dreptul la suită, drepturi ce se extind și asupra titularilor de drepturi (autori, interpreți) care nu sunt membri ai AO „Drepturi de Autor și Conexe” și nici nu i-au încredințat în vreun alt mod drepturile respective.

Ulterior, la 20 septembrie 2013, Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală a avizat în temeiul deciziei nr. 3/1566, Asociația Obștească „Drepturi de Autor și Conexe”, Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright”, Asociația „ReproMold” și Oficiul Republican al Dreptului de Autor să gestioneze toate drepturile ce le-au fost încredințate în gestiune, prin contractele încheiate cu titularii de drepturi și cele care cad sub incidența licenței obligatorii de sine stătător sau în comun, în baza de acord, precum și să gestioneze doar drepturile titularilor de drepturi pe care-i reprezintă în baza contractelor încheiate cu acestea și cele ce cad sub incidența licenței obligatorii. Totodată, organizațiile indicate supra, precum și Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” au fost avizate, începând cu anul 2013, pentru o perioadă de un an, să gestioneze în mod consecutiv drepturile ce cad sub incidența licenței extinse și obligatorii ale titularilor de drepturi care nu sunt membri la nici o organizație de gestiune colectivă din Republica Moldova și care nu le-au încredințat gestiunea drepturilor sale în alt mod, după principiul rotației. Mai mult, s-a stipulat că în cazul în care una din organizațiile de gestiune colectivă nu dispune de capacitate pentru gestiunea drepturilor indicate, drepturile respective vor fi gestionate de următoarea organizație din listă.

Totodată, Colegiul reține că conform actului de control nr. 8/3 din 23 mai 2014 al Comisiei de control a activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe a Agenției de Stat pentru Proprietate Intelectuală privind rezultatele controlului activității, Asociația Obștească „Drepturi de Autor și Conexe” pentru perioada 01 ianuarie 2012 - 31 decembrie 2013, în anul 2013, a încasat remunerații de la utilizatorii de creații în sumă de 5078603,17 lei, iar potrivit raportului privind activitatea Asociației Obștești „Drepturi de Autor și Conexe”, pentru anul 2014, ultima a încasat remunerații de la utilizatorii de creații în sumă de 4895645,14 lei (Vol.IV, f.d.84-124).

Prin decizia nr. 9/3268 din 29 decembrie 2015, emisă de Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale”, Asociația Obștească „Drepturi de Autor și Conexe” și Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” au fost obligate să repartizeze remunerația acumulată pe parcursul anilor 2013-2014 până la 31 ianuarie 2016.

Mai mult, prin memorandumul din 01 februarie 2016, încheiat între Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală, Asociația Obștească „Drepturi de Autor și Conexe”, Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” și Oficiul Republican al Dreptului de Autor s-au obligat să repartizeze remunerația acumulată pe parcursul anilor 2013- 2014 până la 31 ianuarie 2016.

Conform scrisorii nr. 1494 din 15 iulie 2015 a Agenției de Stat pentru Proprietate Intelectuală, cota delimitată pentru Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright”, conform generalizării informațiilor prezentate, a constituit aproximativ 30% (fără a include licența extinsă), în scrisoare nefiind făcută vreo mențiune cu privire la perioada la care se referă autorul scrisorii indicate.

Conform art. 1 alin. (1) și (2) din Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe nr. 139 din 02 iulie 2010, dreptul de autor și drepturile conexe, protecția acestor drepturi și răspunderea pentru încălcarea lor se reglementează de Constituția Republicii Moldova, tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, prezenta lege și de alte acte normative. Prezenta lege reglementează raporturile ce apar la crearea și valorificarea operelor literare, artistice și științifice (drept de autor), a interpretărilor, fonogramelor, videogramelor și emisiunilor organizațiilor de difuziune (drepturi conexe), precum și alte drepturi care sunt recunoscute în legătură cu activitatea intelectuală din domeniul literaturii, artei și științei.

În virtutea art. 48 alin. (1-2), (4-5) din Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe nr. 139 din 02 iulie 2010, în redacția în vigoare în perioada de referință, autorii, interpreții, producătorii de fonograme, producătorii de videograme, precum și alți titulari ai dreptului de autor și ai drepturilor conexe pot, din proprie inițiativă, înființa organizații de gestiune colectivă a drepturilor lor patrimoniale (denumite în continuare organizații de gestiune colectivă). Organizațiile de gestiune colectivă au statutul de persoane juridice și se înființează prin liberă asociere și nemijlocit de titularii dreptului de autor și/sau ai drepturilor conexe, care fie devin membri ai acestor organizații, fie le delegă împuterniciri printr-un contract în formă scrisă. Organizațiile de gestiune colectivă își desfășoară activitatea în conformitate cu prezenta lege, cu alte acte normative relevante ale Republicii Moldova, în baza statutelor proprii și, cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(13), în limitele împuternicirilor care le-au fost delegate de titularii dreptului de autor și/sau ai

drepturilor conexe, funcționând potrivit reglementărilor privind asociațiile fără scop lucrativ. Organizația de gestiune colectivă își desfășoară activitatea dacă: a) este înregistrată ca organizație în conformitate cu prevederile legislației în vigoare; b) este avizată în calitate de organizație de gestiune colectivă de către AGEPI.

În sensul alineatului 11 al aceluiași articol, gestiune colectivă extinsă (licență extinsă). Efectele unei licențe eliberate utilizatorilor de către organizația de gestiune colectivă în numele titularilor de drepturi, membri ai acesteia sau care, în alt mod, i-au încredințat în gestiune drepturile, se extind, de asemenea, asupra titularilor de drepturi care nu au calitatea de membru al acestei organizații și nici nu i-au încredințat, în vreun alt mod, drepturile în gestiune, cu condiția că aceștia nu și-au retras drepturile din repertoriul organizației de gestiune colectivă, cu referire la următoarele drepturi: a) dreptul de interpretare publică, de comunicare publică prin eter sau prin cablu (cu excepția comunicării publice prin satelit, atunci când aceasta nu este simultană cu tele-, radiodifuzarea terestră efectuată de aceeași organizație de difuziune), precum și dreptul de retransmisie prin eter și dreptul de a pune la dispoziția publicului în regim interactiv operele muzicale și fragmentele din operele muzical-dramatice; b) dreptul de reproducere a operelor sub formă de fonograme, în cazul în care titularii de drepturi vizați au transmis anterior unui producător de fonograme dreptul la o asemenea reproducere; c) dreptul interpreților de a pune la dispoziția publicului în regim interactiv interpretările lor imprimare pe fonograme. d) dreptul autorilor și al producătorilor de fonograme de a pune la dispoziția publicului în regim interactiv operele și fonogramele lor.

Conform art. 48 alin. (12), (13) din aceeași Lege, în cazul gestiunii colective extinse, prevăzută la alin.(11), titularii de drepturi care nu sunt membri ai organizației de gestiune colectivă și nici nu i-au încredințat, în alt mod, în gestiune drepturile lor pot notifica, în formă scrisă, organizației de gestiune colectivă, nu mai târziu decât cu 3 luni înainte de sfârșitul anului calendaristic, despre faptul că își retrag drepturile din sistemul de gestiune colectivă. O astfel de retragere a drepturilor își produce efectele începând cu 1 ianuarie al anului următor celui în care s-a făcut notificarea. Gestiune colectivă obligatorie (licență obligatorie). În conformitate cu prevederile prezentei legi, pot fi exercitate exclusiv prin intermediul unei organizații de gestiune colectivă avizate de AGEPI următoarele drepturi: a) dreptul la remunerație compensatorie, asupra căreia părțile vor conveni de comun acord, pentru reproducerea reprografică, conform prevederilor art.27 alin.(2)–(11); b) dreptul autorilor și al altor titulari ai dreptului de autor și ai drepturilor conexe la remunerație compensatorie, asupra căreia părțile vor conveni de comun acord, pentru executarea unei copii private de pe operele lor și/sau de pe obiectele drepturilor conexe, conform prevederilor art.26; c) dreptul la remunerație echitabilă, asupra căreia părțile vor conveni de comun acord, rezervat autorilor și interpreților după cesionarea dreptului lor exclusiv de închiriere producătorilor de fonograme, videograme sau de opere audiovizuale, conform prevederilor art.11 alin.(4) și art.33 alin.(8); d) dreptul interpreților și al producătorilor de fonograme la remunerație echitabilă, asupra căreia părțile vor conveni de comun acord, pentru fiecare caz de interpretare și comunicare publică a fonogramelor publicate în scopuri comerciale, conform prevederilor art.37; e) dreptul autorilor și al altor titulari ai dreptului de autor și ai drepturilor conexe la retransmiterea, simultană și fără modificări, prin cablu a operelor, interpretărilor și fonogramelor lor, conform prevederilor art.11

alin.(1) lit.h) și alin.(5)–(8) și art.37 alin.(1) lit.c); f) dreptul de suită, conform prevederilor art.20.

În context, având în vedere circumstanțele relevate *supra* din probatoriul administrat la caz, rezultă cert că, în perioadele 05 octombrie 2013 - 31 decembrie 2013, 01 ianuarie 2014-20 noiembrie 2014, Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexa” a colectat remunerație de autor, inclusiv și pentru membrii din cadrul Asociației Obștești „Asociația Națională „Copyright”.

Conform actului de control nr. 11/1 din 12 decembrie 2016 al Comisiei de control a activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexa din cadrul Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală privind controlul general anual al activității Asociației Obștești „Asociația Națională „Copyright” pentru perioada 01 ianuarie 2013 – 31 decembrie 2015, rezultă că, în perioada 2012-2014, Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” nu a eliberat utilizatorilor licențe pentru valorificarea operelor sau a obiectelor drepturilor de autor și/sau conexa și nu a colectat remunerație.

Colegiul precizează că, prin decizia Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală nr. 3/1566 din 20 septembrie 2013, au fost avizate toate organizațiile de gestiune colectivă să gestioneze, de sine stătător sau în comun, în bază de acord, toate drepturile care le-au fost încredințate în gestiune.

Concomitent Colegiul notează că, pentru implementarea în practică a deciziei Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală nr. 3/1566 din 20 septembrie 2013, dar și pentru consolidarea relațiilor de conlucrare între organizațiile de gestiune colectivă și utilizatori, în data de 14 noiembrie 2013 de către Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI), Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexa”, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale”, Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” și Oficiul Republican al Dreptului de Autor (ORDA), a fost semnat un protocol, prin care părțile semnatare s-au obligat să identifice soluții de delimitare a cotelor anuale ce le revin, rezultând din repertoriul gestionat de acestea conform contractelor încheiate, din volumul total al obiectelor drepturilor de autor și conexa valorificate.

Pentru eficientizarea modului de determinare a cotelor în baza operelor valorificate, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI) a achiziționat Baza de date a pieselor muzicale difuzate pe parcursul anului 2013, generate de sistemul specializat „Media Forest” și a pus-o la dispoziția organizațiilor de gestiune colectivă în mod gratuit, unica obligație a cărora fiind de a identifica piesele din repertoriul propriu și transmiterea datelor la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală.

În vederea punerii în practică a acestui protocol din data de 14 noiembrie 2013, la 24 ianuarie 2014, între Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale”, Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexa”, Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” și Oficiul Republican al Dreptului de Autor, a fost semnat un protocol comun, prin care a fost creat grupul comun de lucru, care trebuia să delimiteze cotele procentuale ce le revin fiecărei organizații din volumul total al obiectelor drepturilor de autor și conexa valorificate, inclusiv cota pentru drepturile ce cad sub incidența licenței extinse și obligatorii ale titularilor de drepturi, care nu sunt membri la nici o organizație de gestiune colectivă din Republica Moldova și

care nici nu le-au încredințat gestiunea drepturilor sale în alt mod, acestea urmând a fi aplicate la colectarea remunerației ce urmează a fi achitată de către utilizatori pentru anul 2014, precum și la repartizarea remunerației acumulate în anul 2013.

Pentru prezentarea rapoartelor privind cotele procentuale delimitate de către fiecare organizație în dependență de repertoriul gestionat și cota delimitată pentru obiectele drepturilor de autor și conexe neidentificate a fost stabilit termenul de o lună.

Conform declarațiilor părților, care nu au fost negate de către reprezentantul Asociației Obștești „Asociația Drepturi de Autor și Conexe”, rezultă că, toate asociațiile de gestiune colectivă ale drepturilor de autor și conexe avizate au transmis în termenii stabiliți către Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, informația privind cotele sale ce le revin și doar Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” nu a prezentat informația solicitată, chestiunea dată se desprinde din actul de control al activității Asociației Obștești „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” realizat de către Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală.

Astfel, din motiv că Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” pe parcursul anului 2014, nu a prezentat către Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală informația privind cotele ce-i revin, Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” a fost în imposibilitatea practică de a beneficia de remunerația ce se cuvine titularilor săi de drept, remunerație care a fost în această perioadă colectată de Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe”.

De asemenea, lucrările dosarului denotă că, Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” , rolul căreia este de a elibera licențe și a colecta remunerație pentru drepturile de autor și conexe ale membrilor pe care îi reprezintă, urmare a acțiunilor ilegale ale Asociației Obștești „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” a fost în imposibilitate de a elibera licențe și de a colecta remunerație pentru perioada 05 octombrie 2013 - 20 noiembrie 2014.

Or, aceste aspecte confirmă că Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe”, în mod ilegal a colectat remunerația pentru perioada 05 octombrie 2013 – 20 noiembrie 2014, inclusiv pentru titularii de drepturi membri ai Asociației Obștești „Asociația Națională „Copyright” și cei care în alt mod au încredințat în gestiune drepturile sale.

Sintetizând circumstanțele de fapt conturate anterior, se deduce că, Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” este în drept de a pretinde încasarea remunerației colectate ilegal de Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” în perioadele 05 octombrie 2013 – 31 decembrie 2013, 01 ianuarie 2014 – 20 noiembrie 2014.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție notează că, instanțele ierarhic inferioare au respins acțiunea înaintată de Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright”, motivând că a avut posibilitatea de a colecta personal remunerația în perioadele de referință 05 octombrie 2013 – 31 decembrie 2013, 01 ianuarie 2014 – 20 noiembrie 2014. Însă considerentul dat derivă din interpretarea eronată a circumstanțelor cauzei. Or, reținerea prezentării informației de către Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe”, care urma să fie pusă la dispoziția Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală conform protocoalelor din 14 noiembrie 2013 și din data de 24 ianuarie 2014, a condiționat imposibilitatea Asociației Obștești „Asociația

Națională „Copyright” de a colecta remunerația pentru membrii săi, care a fost colectată de Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe”.

Instanțele ierarhic inferioare nu au luat în considerare faptul că, Comisia de avizare a organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe a Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a emis decizia nr. 9/3268 la 29 decembrie 2015, prin care a obligat organizațiile de gestiune colectivă: Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe”, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale”, Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” Asociația „ReproMold” și Oficiul Republican al Dreptului de Autor să repartizeze remunerația acumulată pe parcursul anilor 2013 – 2014 până la 31 ianuarie 2016, iar remunerația acumulată pe parcursul anului 2015 până la 15 februarie 2016, cu publicarea informației privind distribuirea sumelor colectate pe paginile lor web și cu prezentarea în adresa Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a rapoartelor de distribuire, inclusiv cu specificarea pentru fiecare titular al drepturilor de autor și conexe în parte.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reiterează că, această decizie confirmă că, Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” este în drept de a pretinde încasarea remunerației colectate ilegal de Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” în perioadele 05 octombrie 2013 – 31 decembrie 2013, 01 ianuarie 2014 – 20 noiembrie 2014.

Concomitent, Colegiul precizează că, în data de 01 februarie 2016 pentru executarea practică a decizie Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală nr.9/3268 de achitare de către Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” a remunerației în beneficiul Asociației Obștești „Asociația Națională „Copyright”, a fost semnat la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală un Memorandum de înțelegere prin care a fost stabilit că Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” deține o cotă de 40 % din totalul operelor valorificate pentru anul 2013, 2014, 2015, inclusiv cu licența extinsă și obligatorie din anul 2016, iar pentru anul 2013-2014 cota Asociației Obștești „Asociația Națională „Copyright” reprezintă circa 30 % fără licența extinsă care constituie potrivit calculelor circa 10 %.

Astfel, în perioada anului 2013, Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” a colectat suma de 5097971 de lei, cu titlu de remunerație, fapt confirmat prin actul de control nr.8/3 din 23 mai 2014 al Comisiei de control al Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală.

Contrar faptului că Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale” și Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” au fost unicele organizații de gestiune colectivă care în perioada anului 2013-2014, au colectat remunerație în coraport cu Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright”, Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” nu a achitat celorlalte organizații de gestiune colectivă cotele-părți ce le reveneau din totalul sumelor încasate.

Drept urmare, fiind stabilit că, Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” în perioada anului 2013, a încasat remunerație în mărime de 5097971 de lei, care raportată la 12 luni, reprezintă 424831 de lei/lunar, se deduce că aceasta urmează să achite Asociației Obștești „Asociația Națională „Copyright”

remunerația pentru perioada 05 octombrie 2013 – 31 decembrie 2013, în mărime de 382347 de lei.

Raportul privind activitatea Directorului Asociației Obștești „Asociația Drepturi de Autor și Conexa” pentru anul 2014 denotă că Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexa” a colectat suma de 4895645,14 lei (Vol. IV, f.d.143-145), iar din această sumă colectată pentru perioada 01 ianuarie 2014-20 noiembrie 2014, Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexa” până la moment nu a achitat nicio remunerație în beneficiul titularilor de drepturi care îi reprezintă Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” și se eschivează să o achite.

Astfel, pentru perioada 01 ianuarie 2014-20 noiembrie 2014, Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexa” a colectat suma de 407970 de lei x 10 luni = aproximativ 4079700 de lei, din suma respectiva 30 % urmează a fi încasată în beneficiul Asociației Obștești „Asociația Națională „Copyright”, ceea ce constituie suma de 4079700 de lei x 30% = 1223910 lei, pentru 10 luni, iar pentru 20 zile ale lunii noiembrie 2014, respectiv suma de 13599 de lei (per/zi) x 20 zile = 271980 de lei x 30 % = aproximativ 81594 de lei pentru 20 zile ale lunii noiembrie 2014. În consecință, remunerația datorată de Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexa” intervenientului principal Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” pentru perioada 01 ianuarie 2014 – 20 noiembrie 2014, constituie suma de 1305504 lei.

Conform prevederile art. 585 Cod civil, în redacția în vigoare până la data de 01.03.2019, în cazul în care, conform legii sau contractului, obligația este purtătoare de dobândă, se plătește o dobândă egală cu rata de refinanțare a Băncii Naționale a Moldovei dacă legea sau contractul nu prevede o altă rată.

În temeiul art. 619 alin. (1), (2) Cod civil, în redacția în vigoare până la data de 01.03.2019, obligațiilor pecuniare li se aplică dobânzi pe perioada întârzierii. Dobânda de întârziere reprezintă 5% peste rata dobânzii prevăzută la art.585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Este admisă proba unui prejudiciu mai redus. În cazul actelor juridice la care nu participă consumatorul, dobânda este de 9% peste rata dobânzii prevăzută la art.585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Nu este admisă proba unui prejudiciu mai redus.

De altfel, în sensul legislației, creditorul obligației pecuniare nu trebuie să dovedească dauna cauzată prin întârzierea executării, deoarece stabilirea acestor daune se face anticipat, în baza art.619 Cod civil, dacă o lege specială sau contractul părților nu prevăd altă mărime a dobânzii. Pentru curgerea de drept a dobânzilor de întârziere se cer a fi îndeplinite următoarele condiții: obligația debitorului să conștie în plata unei sume de bani, obligația să fie lichidă și exigibilă. Or, în cazul în care debitorul nu a fost somat despre necesitatea executării obligației pecuniare și despre termenul în care aceasta urmează să execute această obligație potrivit cerinței creditorului sau în termenul specificat la art. 575 Cod civil și art. 617 Cod civil. Astfel, dobânda pentru întârzierea executării obligațiilor pecuniare curge de drept, chiar dacă nu a fost stabilită prin contractul scris între părți, iar Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexa”, contrar bunei-credințe și a dispozițiilor legale nu a achitat Asociației Obștești „Asociația Națională „Copyright” remunerația pentru drepturile de autor și conexa în termen.

Drept urmare, Colegiul va încasa de la Asociația Obștească „Drepturi de Autor și Conexe” în beneficiul Asociației Obștești „Asociația Națională „Copyright” sumele de 234834 de lei și de 652501 lei cu titlu de dobânzi de întârziere.

În ceea ce privește cerința Asociației Obștești „Asociația Națională „Copyright” privind încasarea prejudiciului moral, Colegiul consideră necesar de a o respinge.

În context, conform art. 1422 alin.(1), (2), (3) Cod civil, în redacția în vigoare până la data de 01.03.2019, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc. Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial. Reformația prejudiciului moral se face și în lipsa vinovăției autorului, faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declarației scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea ilegală în calitate de sancțiune administrativă a arestului sau a muncii corecționale și în alte cazuri prevăzute de lege.

În consecință, Colegiul constată că, Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” nu a justificat prejudiciul moral în sensul pretins, având în vedere că simpla solicitare de încasare a prejudiciului moral nu poate duce la admiterea acestei, chiar și în situația în care o parte de pretenții au fost admise.

Mai mult, repararea prejudiciului moral s-a pretins ca urmare a întârzierii achitării remunerației, însă în acest sens a fost încasată dobânda de întârziere.

Art. 96 alin. (1) Cod de procedură civilă statuează că instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

În virtutea alineatului (1¹) al aceluiași articol, cheltuielile menționate la alin.(1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

În contextul normelor de drept precitate, Colegiul notează că, Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” a pretins cheltuielile de asistență juridică suportate în cadrul procesului dat în sumă de 6100 de lei (Vol.V, f.d.82). Or, Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” a beneficiat de asistență juridică acordată de avocatul Alexandru Melnic, în baza mandatului Seria MA nr.0773320 din 25 noiembrie 2015 (Vol.III, f.d.54). Din mențiunea efectuată în mandatul avocațial rezultă că asistența juridică a fost acordată Asociației Obștești „Asociația Națională „Copyright” în baza contractului de asistență juridică nr.120/3 din 25 noiembrie 2015.

Conform pct. 16 din Recomandarea privind quantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, aprobată prin decizia nr. 2 din 30 martie 2012 a Consiliului Uniunii Avocaților din RM, pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor a următoarelor documente: -dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); -copia de pe

facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; - listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și orarul timpului aferent acestora.

La caz, deși, au fost anexate factura Seria WA nr.1512858 din 16 martie 2016 și ordinul de plată nr.22 din 18 martie 2016 privind plata efectuată conform contractului nr.120/3 din 25 noiembrie 2015, în copii autentificate (Vol.V, f.d.82a-83), însă o listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și orarul timpului aferent acestora, la materialele cauzei lipsește.

Drept urmare, Colegiul consideră necesar de a respinge cererea Asociației Obștești „Asociația Națională „Copyright” cu privire la compensarea cheltuielilor de asistență juridică.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul Asociației Obștești „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”, va admite recursul declarat de Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” și va casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe în partea respingerii cererii de chemare în judecată depuse de Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de admitere parțială a acțiunii, iar în rest va menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu prevederile art.442, art. 444, art. 445 alin. (1) lit. a), b) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”.

Se admite recursul declarat de Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright”.

Se casează decizia din 17 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 28 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” împotriva Asociației Obștești „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” cu privire la încasarea remunerației de autor și conexe, repararea prejudiciului moral și cererea de chemare în judecată a intervenientului principal Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright”, formulată în cadrul cererii de chemare în judecată depusă de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” împotriva Asociației Obștești „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” cu privire la încasarea remunerației, încasarea dobânzii de întârziere, repararea prejudiciului moral cauzat și compensarea cheltuielilor de judecată în partea respingerii cererii de chemare în judecată depuse de Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright” și în partea dată se pronunță o nouă hotărâre prin care:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Obștească „Asociația Națională „Copyright”.

Se încasează de la Asociația Obștească „Drepturi de Autor și Conexe” în beneficiul Asociației Obștești „Asociația Națională „Copyright” suma de 382347 de lei (trei sute optzeci și două mii trei sute patruzeci și șapte lei) cu titlu de remunerație, pentru perioada 05 octombrie 2013–31 decembrie 2013 și suma de 234834 de lei

(două sute treizeci și patru mii opt sute treizeci și patru lei) cu titlu de dobândă de întârziere, în total suma de 617181 de lei (șase sute șaptesprezece mii o sută optzeci și unu lei).

Se încasează de la Asociația Obștească „Drepturi de Autor și Conexa” în beneficiul Asociației Obștești „Asociația Națională „Copyright” suma de 1305504 lei (un milion trei sute cinci mii cinci sute patru lei) cu titlu de remunerație, pentru perioada 01 ianuarie 2014 – 20 noiembrie 2014 și suma de 652501 lei (șase sute cincizeci și două mii cinci sute unu lei) cu titlu de dobândă de întârziere, în total 1958005 lei (un milion nouă sute cincizeci și opt mii cinci lei).

În rest, cerințele Asociației Obștești „Asociația Națională „Copyright” se resping.

În rest, se menține decizia din 17 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 28 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Mariana Pitic

Ion Guzun

Galina Stratulat